

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan: Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

nota

1. Doel nota

Deze nota is opgesteld om u te informeren over de wijze waarop de IND verantwoordelijkheid zal afleggen ten aanzien van de uitvoering van de toets aan schijnendheid zoals die bestaat sinds de afschaffing van de discretionaire bevoegdheid per 1 mei 2019.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Ik verzoek u kennis te nemen van de wijze waarop de IND cijfers zal leveren over de nieuwe toets of er sprake is van schijnende situatie. Ik hecht er aan u hierover te informeren aangezien de afschaffing van de discretionaire bevoegdheid kan leiden tot onrust, bijvoorbeeld als er een zaak zich voordoet die maatschappelijk de aandacht krijgt, maar waar door de afschaffing van de discretionaire bevoegdheid geen mogelijkheid meer is om verblijf te verlenen (denk aan Lily en Howick). Daarnaast kan er vanuit de politiek gevraagd worden naar de werkwijze en de resultaten die voortvloeien uit de nieuwe bevoegdheid van HIND. Ten slotte zijn er reeds persvragen ontvangen naar de cijfers van aantal 'beroepen discretionair' ter vergelijking met de situatie voor 1 mei 2019.

3. Toelichting op het advies

Bij de afschaffing van de discretionaire bevoegdheid is met uw ambtsvoorganger besproken hoe verantwoording over de nieuwe werkwijze zal plaatsvinden. Ieder half jaar zal het aantal inwillingen op grond van een schijnende situatie in de Rapportage Vreemdelingenketen (RVK) worden gepubliceerd.

Oude werkwijze: discretionaire bevoegdheid .

Valt buiten de omvang van het verzoek

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Directie Strategie en Uitvoeringsadvies

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 16275
2500 BG Den Haag
www.ind.nl

Contactpersoon
5.1.2.e

Datum
26 september 2019

Ons kenmerk
Ons kenmerk

Uw kenmerk
Uw kenmerk

Bijlage(n)
-

Met opmerkingen 5.1.2.e

Met Harbers was destijds afgesproken dat de eerste cijfers mee zouden gaan in de RVK over de periode juli-dec. Dat is nog steeds het geval. In de RVK die nu gereed wordt gemaakt voor verzending (over de periode jan-jun) zitten alleen de inwillingscijfers discretionair (met toelichting dat deze is afgeschaft).

5.1.2.e

Valt buiten de omvang van het verzoek

Nieuwe werkwijze: ambtshalve toets aan schrijnende situatie

Sinds 1 mei is de discretionaire bevoegdheid afgeschaft. In plaats daarvan heeft HIND het mandaat gekregen om in de eerste procedure te toetsen of er sprake is van schrijnende situatie die verblijf rechtvaardigt. Indien dit aan de orde is, krijgt de vreemdeling verblijf op grond van artikel 3.6ba Vreemdelingenbesluit (de toets aan een schrijnende situatie).

De IND registreert uitsluitend het aantal vergunningen dat op basis van artikel 3.6ba Vb zijn verleend. Het aantal verleende vergunningen zal ieder halfjaar worden gepubliceerd in de RVK.

De nieuwe werkwijze houdt in dat de IND sinds 1 mei 2019 in alle eerste aanvragen die in Nederland zijn ingediend, ambtshalve toetst of er sprake is van een schrijnende situatie. Het is aan de vreemdeling om zijn bijzondere omstandigheden aan te dragen. Het is niet mogelijk hiertoe een aanvraag in te dienen, zoals dat voorheen wel mogelijk was op grond van de discretionaire bevoegdheid. De vreemdeling kan tot de uitspraak in hoger beroep nog op elk moment 'bijzondere omstandigheden' aanvoeren, die betrokken dienen te worden in het besluit. Soms wordt expliciet beroep gedaan op de nieuwe bevoegdheid van HIND, vaak ook betreft het een impliciet beroep. Omdat de IND in alle aanvragen ambtshalve toetst, wordt niet geregistreerd in hoeveel zaken de vreemdeling aangeeft dat hij vindt dat er sprake is van een schrijnende situatie. De aard van de nieuwe werkwijze maakt een andere/gedetailleerde registratie zeer tijdrovend en leidt tot onbetrouwbare data. Daarnaast kan het aanvoeren van bijzondere omstandigheden ook leiden tot het verlenen van een reguliere verblijfsvergunning zoals mensenhandel, of de nieuwe verblijfsvergunning voor vreemdelingen die in de terminale fase van hun ziekte verkeren.

Tenslotte:

Ik wil u meegeven dat de kans bestaat dat er door pers en politiek een vergelijking zal worden getrokken tussen de cijfers van voor en na afschaffing discretionair, al dan niet om meningen over deze afschaffing te onderbouwen. Deze cijfers zijn echter niet te vergelijken aangezien het hier twee verschillende kaders betreft.

Naar verwachting zullen er aanzienlijk minder inwillingen zijn onder het nieuwe beleidskader van de toets of er sprake is van een schrijnende situatie dan voorheen onder de discretionaire bevoegdheid. Immers door uitsluitend te toetsen bij een eerste aanvraag, zal de vreemdeling pas relatief kort in Nederland verblijven. Hierdoor is de kans dat er tijdens dit korte verblijf al sprake is van een dusdanig samenstel van bijzondere omstandigheden die tot een schrijnende situatie leiden klein. Dit was een uitdrukkelijk bedoeld effect van de wijziging. De IND heeft sinds mei 2019 nog geen vergunningen op grond van een schrijnende situatie in de zin van artikel 3.6a Vb verleend.

4. Politieke en bestuurlijke context

5.2

Datum
26 september 2019

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Met opmerkingen 5.1.2.e

Telegraaf heeft inmiddels persvragen gesteld over de nieuwe toets. De beantwoording van deze vragen zitten in de lijn.
5.1.2.e